

M. PAULI JUUSTEN,
EPISC. QUONDAM AB.
CHRONICON EPISCOPORUM
FINLANDENSIUM,
ANNOTATIONIBUS ET SYLLOGE MONU-
MENTORUM ILLUSTRATUM.

C U J U S
PARTICULAM LII,
CONS. FAC. PHILOS. R. ACAD. ABOËNSIS,
PRÆSIDE
M. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,

*Eloqv. Professore Reg. & Ord. Acad. p. t. Rectore, R.
Acad. Litt. Human. Hist. & Antiquitt. nec non R.
Societ. Sc. Upsal. Membro,*

Publicæ bonorum censura submittit
PETRUS CHRISTIANUS SNELLMAN
Ostrobotniensis,
In Audit. Minori die XV Decembris MDCCXCVIII,
b. a. m. consuetis.

ABO Æ
In Officina FRENCKELLIANA.

THESES. I.

Facultatem loquendi nec connatam esse humanæ naturæ doctem, nec Deum orationis humanæ immediatum esse auctorem habendum, putamus, sed fructum & inventum esse ingenii humani, autumamus.

Thes. II. Initio vero homines sibi relictos non statim sibi linguam formare articulata[m] valuisse, sed ad sensus suos affectusque animi, sua iubente natura, exprimendos ac cum aliis communicandos, vultui & gestibus sonos adjunxisse inarticulatos, probabile putes, donec usus voces consonantibus distingvere & in formam verborum redigere, sensim doceret.

Thes. III. Quum homines, quippe qui organo ad sonos articulatos proferendos commodissimis instructi essent, vocem ad cogitationes suas inter se communicandas aptissimum esse adminiculum sensissent, voces seu verba, & affectuum sequendo clamores, & sonantem imitando naturam, effingere atque formare mox coeperunt.

Thes. IV. Sermonem vero duabus effici partibus, nimirum sonis & ideis, constat. Cum igitur homines pro diversis suis rebus & fatis alii aliis tardiores in rerum cognitione facerent progressus, linguam eodem gradu ad copiam & cultum, quo homines ad humanitatem processisse, necesse est.

Thes. V. Quoniam lingua simul cum ingenio (mutuam sibi opem ferentes) iaccreverunt; tam variam ejus ac ingenii humani fuisse conditionem, patet, & hinc linguam cujusque gentis quasi pro mensura culturæ ejusdem posse adhiberi.

Thes. VI. Et si lingua apud nonnullas gentes summum fere obtinuit cultus fastigium, solam tamen ad vividos affectus motusque animi accurate exprimendos sufficere non posse, nisi & sonus & vultus & gestus tamquam signa affectuum propria adjungantur & eam comitentur, recte statuitur.

Thes. VII. Linguam Fennicam adeo egregiis pollere dotibus reperimus, ut si cultura ei accedat diligens, dubium esse non possit, quin una præstantissimarum evadere queat.

INDEX

rerum Præcipuarum.

(Numerus paginam significat).

Abofors. Piscatura ibidem ad Episcopum Aboënssem pertinuit 466. cf. *Kymmene.*

Aboa. Ejus initia 12. 106. 172 sq. 208. 210. Illuc Cathedralam transferendi veniam Episc. Thomas a. jam 1229 petierat a Papa, qui locum explorari jussit 104 sqq. 184 sq. 206. 781. Seculo jam XV inter urbes fuit Regni præcipuas 528. Mercatura ejus maxime a Germanis exercebatur 528. 598. A Russis (a. 1198) incensa & devastata 12. 169. Item (a. 1318) 15. 217 sqq. 240 sqq. Incendio affligitur (a. 1429) nna cum Templo Cathedrali & Claustro 21, 464 sq. (cf. 589). Fulmine combusta (a. 1458) 25. 537. An & a. 1464? 537. 585 sq. Incendio vexatur (a. 1473) 586. A Danis spoliatur & incenditur (a. 1509) 31 sq. 649 sq. 806 sq. It. (a. 1522) duce Severino Norby (& culpa Nicolai Arvidsson) 568 sq. Conflagravit (a. 1546) 38. 677. 706. Item (a. 1549) 707. Item rursus (a. 1552) 679. 707.

Aboënsis Arx: ejus initia ignorantur 55. 135 sq. 214.

Aboënsis Cenobium. Vid. *Cenobium* & *Dominicanorum* Ordo.

Aboënsis Ecclesia a Piratis & Russis damna patitur 17. (Cf. etiam *Capitulum*, *Ecclesia*, *Episcopi*, *Finlandia* &c.)

Aboënsis Episcopi nomen ante a. 1258 non occurrit 193. cf. 164.

Aboënsis Pons, Præfectus, Schola. Vid. *Pons, Præfecti, Schola.*

Aboënsis Senatus mulctatur, quod possessiones Fratibus Prædicatoribus & aliis piis usibus subtrahere conaretur 238. Condit altare S. Trinitatis in Templo Cathedrali; quod tamen institutum stabilitate caruit 460 sq. Testimonium exhibet de limitibus inter Dioces. Upsaliensem & Aboënssem 374.

Aboënsis Templum Cathedralè: prima ejus initia incerta 184.

Mentio ejus prima (circa a. 1258) 190. 193. 781. 782.

Dicatum b. Virgini Mariæ & S. Henrico 157. 193. 206.

INDEX,

263. 298. Cathedra illuc ex Rändämäki transfertur 104 sq.
206. Indulgentiæ illud visitantibus concessæ. Vid. *Indulgentia*.

Abraham Broderfon, Miles, Præfectus Aboënsis 403. 412. 415.
Academiæ Aboënsis ædes veteres quo tempore & quem in
usum primo fuerint constructæ, non constat 554 sq.

Ackas (Akas) Paroecia Tavastiæ 556 sq.

Advocatus Vid. *Præfectus*. *Advocacia* h. e. *Præfectura* 230.

Ægrepä vid. *Euräpää*.

Ärengisse. vid. *Ärengisse*.

Agricola (*M. Christianus*) Episcopus Revaliensis (filius *M.*
Michaelis Episc. Aboënsis) 744. 753.

Agricola (*M. Michaël*) Episcopus Aboënsis 39—44. 733—757.

In Perno Nylandiæ tenuibus parentibus natus 39. 733.

Litteras didicit Wiburgi & Aboæ 39. Fit Episc. Martini
primum Scriba, deinde Cancellarius 39. 733 sq. Sacro

ordini initiatus mittitur Wittembergam, ubi Magistri
nomine augetur 40. 734. 752. Præbendam S. Laurentii

a R. Gustavo petiit & obtinuit 734. Literis commendatitiis

Lutheri munitus rediit 734. Fit Rector Scholæ Aboënsis,

cui diligenter præfuit 40. 734. Transtulit Fennice & e-

didit varia scripta in usum Ecclesiæ Fennicæ, cujus refor-

mationem præcipue promovit 40 sq. 735 sqq. 739—742.

744 sqq. Fit Vicarius Episc. Martini 40. 742. Ge. Norrman-

ni gratiam aucupatur 742. Rationes reddituum ecclesiæ

& Capituli Aboënsis Regi iustus reddi curavit 688. sqq.

Constituitur a Rege Episcopus Aboënsis 41. Consecratus

a Botvido Episc. Srengnesensi 43. Divisio Finlandiæ in

duas dioceses minus ei placuit 42. 745. Pompa qua mis-

sam suam Episcopalem celebravit, Regem offendit 43.

Legatus in Rossiam mittitur 43. 749 sq. Ejus cum Patri-

archa Russorum disputatio dubia 749 sq. Rediens in

Carelia obit (a. 1557), & Viburgi sepelitur 44. 750. 752.

Epitaphia ejus 750. sqq. Jus Maritimum Visbyense Sve-

ice

INDEX.

- tice vertit 753. An missus fuerit in Lapponiam 751 sq. Nunquam fuit Pastor Aboënsis 748. Minus placuisse Juusteno videtur 41, 42, 43. (cf 746 sq).
- Agriculturæ* ratio in Finlandia antiquissima 63 sq. Consilia publica de ea promovenda 215. 246. 447.
- Airisto* vocabulum Fennicum retis genus significans (Sver, Winternot) & partem quandam æquoris (Sjård) insulas Fennicas interluentis (Erstan) 55. 773.
- Alandi* jubentur Decimas Phocarum solis Curatis suis pendere 235. Decimarum accurata solutio iis inculcatur 267sq.
- Alandia* Svecis diu subjecta 91. Mature addita Episcopatu Aboënsi 237. Reditus Curatorum ejus terræ 515 sq. Præfecti ejus 226 sq. 249. 257. 412 524. 635. Judices ejus 413. 417 sq. 527. 636.
- Albertus* Rex: Aboæ præsens fuit (a. 1364 sq;) 274 sqq 283. 304. Bellum gessit in Finlandia 303 sq. Ejus favor in Ecclesiam & Episc. Finlandiæ 274—278. Confirmat utriusque privilegia 355. sq. Permisit Episcopo suum tributum, pellibus ferarum constans, simul cum tributo Regio colligere 274. Concessit ei omnes emendas pecuniarias (bøster), præter illas violati juramenti Regii (Edsöre), de 40 armigeris & servitoribus suis pendendas 275. Quatuor ejus Piscatores & unum fabrum ab omnibus solutionibus Regiis immunes declaravit 275. Collectoribus decimarum Episcopaliū expensas necessarias exhiberi jussit 276. Bonis ecclesiæ Aboënsis post coronationem R. Birgeri acquisitis immunitatem a tributo Regio largitus fuit 276. Confirmat incolis Ostrobotniæ meridionalis veniam commercia per totam Ostrobotniam faciendi 216. Ostrobotniam borealem, ad fluvium usque Uloënsē, Dioecēi Upsaliensi adjudicavit 372. Officiales sui revocabant Colonias in Tesfjö a R. Magno ecclesiæ Aboënsi donatas 311. Castrum in Kumo demoliri jussit 304. Urbi Ulfsbyensi privilegia concessit 320. 794.

INDEX

- Alenninge (Petrus) Vid. Alánning.*
- Alexandri* Cardinalis literæ Indulgentiarum altari Corporis Christi concessæ 435. Item Ecclesiæ Aboënsi datæ 463.
- Alexandri Newskii* expeditio an fuerit in Finlandiam suscepta? 118. 194.
- Alexandri* Papæ III Bullæ 55. 103. 166 sq. 170. 172. *Alexandri* Papæ IV Bullæ 76. 193. 196.
- Algotus Jónsson* Præfectus Finlandiæ 238. 249. 785. Ejus literæ 238.
- Allmänningar* (Sylvæ ac agri communes & publicæ): quomodo eas dividi in Finlandia voluerit Rex Ericus Pomeranus 418 sqq.
- Altare* (cf. *Capella*, *Chorus*, *Præbenda*, *Sacellum*) *Animarum* Christi fidelium 442 sq. 694: concessæ ei indulgentiæ 443. *S. Annæ* & *S. Andree* 19. 444 sq. *S. Bartholomæi* 363. *S. Catharine* 352. 361. *Clericorum* (s. *Divæ Virginis*) 452 sqq. *S. Crucis* 694. In *Nova Capella* 719. *Corporis Christi* (*C. Dominici*) 429. sqq. 435 sq. *S. Erici*. vid. *S. Henrici*. *B. Georgii* 281. 437 sqq. *S. Henrici* & *S. Erici* 392. sqq. *S. Johannis* 437 sqq. *S. Laurentii* 401. *Omni-um Sanctorum* 531. *Parochiale* (*S. B. Virginis*) 260. 281. 352. 514. *S. Petri* & *Pauli* 441. 444 sq. *S. Sigfridi* 352 sq. 354. *Trium Regum* 455. Ejus Inventarium 576 sq. *S. Trinitatis* 460 sq. *B. Virginis*, vid. *Clericorum* & *Parochiale*, *Undecim mille Virginum* 536.
- Altare* Portatile habere Episc. Johanni Petri Papa permisit 356. Monachi Dominicani Aboënses habebant 239. 298. Eoque abutebantur 793.
- Altaria* Ecclesiæ Cathedralis Aboënsis 459. XII uno die Episc. Conradus consecravit 25 sq. 571 sq.
- Anders Westgöthe* Præfatus Aboënsis 727. Cfr. *Andreas*, *Andree* (S.) *Altare*, Vid. *Altare*.
- Andreas*: hujus nominis Episcopus nullus Aboæ fuit 640.
- Andreas* (Dr.) Juris peritus, Fennis inimicus & invidus 754 sq.

INDEX.

- Andreas Dacus* excommunicatur 375 sq.
Andreas Jacobi Raumensis, ultimus Canonicus S. Johannis
 Ab. 37. 677. 697.
Anglici Wisbyenses. 187 sq.
Animarum Altare (cf. *Altare*) 442 sq. 694. Præbenda (cf.
Præbenda) 694.
Annæ (S.) Altare (cfr. *Altare*) 19. 444. 446 sq. Claustrum
 360. 449—452. 488 sp. 593 sq. Convivium 639. Fraternalitas
 19. Præbenda 694.
Annales Sigtunenses 202. 781. 784.
Annotationes ex Scriptis Karoli Episc. Arosiensis 46. Spuria
 781.
Antonius (cf. *Tömmes*) Erici Tott. Vid. *Tott*.
Aratrum (portio agri) 233.
Arces Finlandiæ 55. 120. 131. 135. 136. 213. 214. 215. 216. 592.
 Cf. *Aboënsis*, *Castelholmensis*, *Kumoënsis*, *Korsbolmensis*, *Olofs-*
burgensis, *Raseburgensis*, *Tavastburgensis*, *Wiburgensis* Arc.
Archidiaconi Aboëntes 403. 412. 425. 437. 475. 513.
 603. 718 lqq. *Archidiaconatus* ab Episc. Berone in Ecclesia
 Aboënsi institutus 403. 457. Tenues habuit primo
 redirus, adeo ut de eo supprimendo ageretur 457. Eos
 auxit primus Archidiaconus Henricus Magni 403. It.
 Episc. Magnus Tavast 458 sq. It. Archid. Johannes Anundi
 458 sq. & Episc. Magnus Nicolai? 617. Ejus prædia &
 reditus annui 692.
Archiepiscopus Upsaliensis, primis temporibus visitavit Dicesin
 Aboënsis 212. 234. 235 sq. 357. Ei obedientiam jurati promittebant
 Episcopi Aboëntes 640 sq.
Archiepiscopi Uplal. Literæ 212. 234. 235. 247.
Archipræpositus vid. *Præpositus*.
Archipresbyter 646. 717.
Armigeri Episcopi 275.
Artones vid. *Ortones*.
Arvidus (M.) Kurck, Episcopus Aboënsis 32. 651.—669.
 Ejus genus & cognati 651. 721. 807. Ignotum ubi
 IIIII 3 stu,

INDEX.

- studuerit & Magistri nomen acceperit 622 sq. Ravennæ
 a Papa confirmatus 652. Strengnesiæ consecratus 653
 sq. Partibus Sturianis contra Danos favit 665 sq. Gu-
 stavo Erici opitulatus fuit 656, Danorum vim fugiens a.
 1522 naufragio periit 659 sqq. Post ejus mortem vaca-
 vit sedes Episcopalis annis fere sex 33.
- Arvidus Gustavi** (Stenbock) Legifer Finl. 328. 794.
- Arvidus (M.) Jacobi** Archidiaconus Aboensis 440. 603 sq.
 Frater *Hartichini Japson* Legiferi (adeoque non ex Gen-
 te Tavastiana) 637 (cf. 804); ac plane diversus a M.
Arvido Kurck postea Episcopo 603 sq.
- Arvidus Nicolai** (Clausson), Miles. Ejus testamentum, ge-
 nus &c. 434. 456. 483.
- Arx** Aboensis, Castelholmensis &c. Vid. *Castelholm* &c.
- Ascerus** Curatus in Saw (Sagu): ejus Testamentum 227.
- Auroræ** Missa per Reginam Margaretam (& R. Ericum
 Pomer.) in Ecclesia Ab. instituta 404 sq. 411. In eum
 finem paroecia Pikis Ecclesiæ data, donec ex ejus redditibus
 300 marcæ colligerentur: qua pecunia deinde jus Patro-
 natus in Ecclesiam Borgo a Fratribus Padisensibus fuit
 redempta, cujus ecclesiæ censu missa illa sustentabatur 404
 sq. 788.
- Balk** cognomen *Beronis* II. Episcopi 389. Cognati sui,
 Andreas Balck &c. 389 sq.
- Balkis** prædium nobile paroeciæ Wemo 389 sq.
- Bartholomæi** (S.) Altare &c. Vid. *Altare & Præbenda*.
- Bartholomæus Gbotan**. Vid. *Gbotan*.
- Bartholdus** (vel *Bertholdus*) Advocatus Tavastiæ (ante a. 1297.)
 216. 221. 785.
- Baschkiri** an ad Fennicam stirpem pertineant? 78.
- Beanus** 751.
- Bellum** civile inter R. Magnum & filium suum Ericum
 273 sq. 294. 301 sq. Inter R. Magnum & Albertum 303 sq.
- Bellum**

INDEX.

Bellum Russicum 135. 240 sqq. 300. sqq. 409 sq. 520 sq. 578. 594 sqq. 626—634. 43. 747 sqq.

Bellum Sacrum. Pecuniæ in ejus subsidium ex Finlandia collectæ 789 sq.

Benedictus Episc. Aboënsis 15. 223—251. Prius Canonicus Upsaliensis 15. 223. Natione Svecus, sed qui bona hæreditaria habuit in Finlandia 15. 223. Duas fundavit novas Canonias in Ecclesia Aboënsi 15. 225. Ejus literæ 227 sq. 236. Strenuus Hierarchiæ Patronus 236. Decimam Phocarum in Alandia Curatis totam vindicavit 235 sq. Edicta de Decimis promulgari curavit 228—235. Nativitas S. Birgittæ ei revelatur 239. Visitavit Tavastiam 237. Obiit (a. 1338) 250 sq.

Benedictus XII Papa: ejus Bulla 297 sq.

Benedictus Algoti, Dux Finlandiæ 302. 322. Onerat Ostrobotniam tributis 303.

Benedictus Birgeri, Dux Finlandiæ 199 sq. Episcopus Lincopiensis 200. Obitus ejus 200.

Benedictus Lydechini, nobilis Finlandus, liberalis Ecclesiæ Aboënsis amicus 417. 443. 445. 453. 455 sq. 482 sq.

Bengt vid. *Benedictus*.

Berna vid. *Bierno*.

Bero Episcopus Finland. 12. 188—190. Confanguineus R. Erici XI ejusque Cancellarius 12. 188. Alienavit tributum Finnoꝝ ad manus Regis 189. An Tavastiæ præfuerit? 122. Primus Episcopus in Råndåmäki sepultus qui commemoratur 12.

Bero (M) II Gregorii, Balk, Episcopus Ab. 17. 349—421. In paroecia Vemo natus 17. Genus & cognati ejus 389 sq. Electio ejus a Papa Urbano VI confirmatur 385. Romam petierat confirmationem sibi comparaturus 391. Accepit ecclesias Masku & Pikis in feudum, 403 sq. Missam Auroræ suæ summi non instituit 405. (cf. *Missæ Auroræ*). Archidiaconatum in Ecclesia Ab. fundavit 27. 355. An coenobium

vir-

INDEX

- virginum in Korois fundaverit? 17. 406 sq. Festum reliquiarum instituit 401. Jus Patronatus in Borgo Padiensisibus adimere voluit 406.
- Bero** Legifer Finlandiæ primus 192. 325 sq. 785. Nylandiæ 192. Ejus literæ, *ibid.*
- Bero** Andreæ Præpositus Strengnesensis 399.
- Biarmii** Veteres 94. Generis fuerunt Fennici 79. Eorum Deus Jumala 94. Cfr. *Permii.*
- Bibliotheca** Ecclesiæ Aboënsis, ab Episcopo Hemmingo locupletata 257. It. ab Episcopo Magno Tavast 21. 490. (cfr. *Libri*). Fratrum Prædicatorum Sigtunensium ab Episc. Thoma aucta 173. 185.
- Bidellii** 294.
- Bids**, vid. *Bits*.
- Bielke**: *Nicolaus* Thuronis, vid. *Nicolaus*. *Steno* Thuronis vid. *Steno*.
- Bierno** parocia Finl. 229. In eam Rex habuit jus Patronatus 273.
- Birgerus** Archiepiscopus Upsaliensis Ecclesiam Aboënsis visitans, jussit collectoribus Decimarum expensas liberas præberi 357. Ejus literæ pro Papa Urbano VI, 381. Litem movit Episcopo Aboënsi de limitibus Diocesis utriusque 370 sqq.
- Birgerus** (Dux) Jarlus, Ostrobotniam meridionalem & Tavastiam subjugat 8. 99 sqq. 108. sqq. 123. sqq. Causa expeditionis suæ Fennicæ 108. 125 sq. Ubi classis sua appulerit 110 sqq. Qua via venerit & quam late arma sua circumtulerit 110 sqq. 119 sqq. Castrum Tavastehus condidit 120. Templum ecclesiæ Hattula exstruxisse traditur 121. Res Ecclesiæ Fennicæ firmat 103. 119. Quam diu in Fennia commoratus sit 122 sqq.
- Birgerus** Rex: ejus literæ ad Lubecenses (a. 1295) 126. Literæ ad Nicolaum Andreæ de Tavastia excolenda 215.

INDEX.

378. Protectoriæ pro feminis Careliorum 217 sq
584 sq.
- Birgerus* Magni, Canonicus Aboënsis, Præpositus Arosien-
sis 605 sq.
- Birgerus*, Curatus altaris b. Virginis & Provisor Schola-
rium in Abo, villam *Skuru* donat ecclesiæ Aboënsi
260.
- Birgitta* (S.): Ejus nativitas revelatur Episc. Benedicto A-
boënsi 239 (cf. 256 & 284). Amicitia ejus cum Hem-
mingo Episc. Aboënsi 284.
- Birkala* Parœcia Satacundiæ: ibi colonia Svecorum fuisse
videtur? 121.
- Birkarli* 80.
- Bitz* (Canutus) 546.
- Bitz* (M. Conradus) Episc. Aboëns. vjd. *Conradus*.
- Bitz* (Ericus) Legifer Finlandiæ Australis 545. 638.
- Bitz* (Henricus) Senior, Miles & Legifer Finlandiæ Au-
stralis, Pater Episc. Conradi 25. Ejus vita & familia
542 sqq. Inter a. 1458 & 1467 maxime claruit 545. 637.
Dotat Altare S.S. Petri & Pauli 445. 527.
- Bitz* (Henricus) Junior, Legifer Finlandiæ Borealis 545
1qq. 477. 637. Ejus uxor 802.
- Björn* Classon, in Lepas, 39. 713 sq.
- Björnaskog*, Prædium, donatur Ecclesiæ Aboënsi 228 sq.
- Blomen* (Christoph.) Præfectus Tavastensis 728. 811.
- Blomen* (Jacobus) Ultimus Canonicus S. S. Petri & Pauli
Aboënsis 37. 697.
- Bo Jonsson*, Drotzetus Regni 387. Legifer Finlandiæ 413.
Exstruxit castrum Raseborg 17. 387 sq. In lite de limi-
tibus Finl. Diœcesis, cum Upsaliensibus, favit Episcopo
Aboënsi 374. Pro anima ejus prædium Kandala datur
Ecclesiæ Aboënsi 391.
- Bogaskin* (pelles Sciurina?) 243 315. 477.
- Bol* 495.

INDEX.

- Bona* Ecclesiæ, Episcopalia &c vid *Prædia*.
- Bona libera* (*Frälse-gods*), quæ tributa Regia non pende-
bant: Talia erant omnia prædia ecclesiastica 270.
- Bona tributaria* (*Skatte-gods*), ab hominibus bona sua libe-
ra tenentibus (*Frälse-mån*) acquisita, tributo subijci R. Ma-
gnus voluit, exceptis iis, quæ ecclesiæ acquisita erant 270.
- Bonifacius VII* Papa, ejus Bulla 157. 707. (cf. p. 206).
- Borglåggers-Penningar* tributum Clero a R. Gustavo im-
positum 690 sq.
- Borgo* parocia Nylandiæ 246. 251. In eam Rex habuit
jus patronatus 273. 309. 310 Quod Rex Magnus con-
cessit Fratibus Monasterii Padisensis in Estonia 310 sq.
(cf. *Padis*). Idem ab iis redemit Episc. Magnus Ta-
vast 310 465.
- Borgo* Urbs 597.
- Botvidus* (S.) ejus vita 152 (cf. *Warmholtz* Biblioth. Hist.
Sveogoth. T. IV p. 32).
- Botvidus* Sunonis Episc. Strengnesensis, Agricolam & Jauste-
num Episcopos Finland, consecrat 43. 747 sq.
- Brask* (Johannes) Episcop. Lincopensis, *Ericum* Electum
Aboënsē reformationi religionis adversum reddidit
666. Ejus ad hunc literæ 667.
- Breviarium* emebatur pro 14 marcis 281. Secundum
Ordinem Fratrum Prædicatorum in Ecclesiis Finland, o-
lim adhibebatur 570.
- Brusaby* prædium, Eccles. Aboënsi acquisitum 260.
- Buggonis* seditio, ad Smolandicas res pertinet, non ad Fin-
landicas 219.
- Bullæ* Papales. *Alexandri III*, 55. *Innocentii III*, 175. *Hono-
rii III*, 106 & 178. sq. *Gregorii IX*, 100. 101 sq. 104 sq.
107. 181 sq. *Alexandri IV*, 193. *Gregorii X*, 127 sqq.
Nicolai IV, 204 sq. 206. *Bonifacii VIII*, 157, 781 (cf. 206).
Benedicti XII, 123. 239. 297 sq. 299. *Clementis VI*, 300.
Innocentii VI, 263. *Urbani V*, 356. *Gregorii XI*, 362. 364.
Urbani VI, 381. 385. 419. *Martini V*, 467 *Sixti IV*, 572 sq.
- Ce-

INDEX.

- Cementum** vid. *Calcis* mons.
- Calcis mons* Ecclesiæ Ab. (a. 1329) donatur 227.
- Cancellarii* Episcoporum 734. 811.
- Cancellarii* Regii 188. Primi Episcopi Finlandenses quidam fuerant 188. 190. 196. 198.
- Canonias* IV veteres, duabus novis in Ecclesia Ab. auxit Episc. Benedictus 225 (cf. 169. 223. 778 sq.)
- Canonie* duæ novæ a R. Magno in Ecclesia Ab. institutæ, a Nicolao Thuronis revocatæ 310. *Canonie* Aboenses ab Episcopo Magno Nicolai instauratæ 28. 620.
- Canonici* Aboenses 213. 226. 227. 229. 255. 260. 350. 351. 361. 383. 475. 476. 512. 514 sq. 997 sqq. Eorum seriem & præbendas bene haud novimus 225 Primum IV in Råndämäki instituti a Catillo Episcopo 194 sq. 196. Duos addidit Episc. Benedictus 225. Quatuor addidit Episc. Magnus Tavast 19. 459. Ad residendum omnes coegit Episc. Conradus 562 sq. (cf. 28 & 621). Iis decimæ pauperum tributæ 562 sqq. Mensam communem (præcipue iis) fundavit Episc. Magnus Nicolai 28. 618 sq. Eorum numerus 620 sq. Eorum Ordo per reformationem Ecclesiæ desit 37. 697 sqq. Canonici ultimi 374. 697 sqq. Iis impositum a R. Gustavo tributum 686 sqq.
- Canonicatum* Aboensium reditus 692 sqq. Vacantium reditus aliquamdiu permisit R. Gustavus ad sublevanda studia juvenum Fennicorum impendi 36. 573 sqq.
- Canonici Regulares & Seculares* 168 sq. Upsalienses primum erant Regulares 174.
- Canonicorum* institutum in Svecia 168 sq. 174. 178 sq.
- Canutus* (M.) Johannis, Pastor Aboensis, & deinde Episcopus Wiburgensis 41. Eius vita 675 sq. Non fuit Archipræpositus Aboensis 749. In Russiam mittitur 749. Juu-theno in Episcopatu Wiburg. successit 758. Moritur a. 1564) 758.

INDEX.

- Capella*, vid. *Sacellum* (*Chorus & Altare*).
- Capitanei* Finlandenses. Vid *Præfecti*.
- Capitulum* Aboënsē. Acta sua literis consignari jubet 558 sqq. Qvædam ejus Statuta 560. Råndâmâkiensē 196. Capitula qvalia in Svecia ante Concilium Skenningensē essent 168. 174. 196.
- Cardinalium* IV (Papæ Urbano VI adverforum) literæ 382. Qvinque eorum (& alias qvatuor) Ecclesiæ Aboënsi indulgentias concedunt 427. Sex eorum concedunt indulgentias Altari Animarum 443. Sex alii indulgentias concedunt Altari Clericorum 452 sq. Qvinque eorum indulgentias concedunt Altari S. Catharinæ 552 sq.
- Carelia* late olim patuit 132 sq. Pars ejus a Svecis subjungatur 8. 126 sqq. 131. 210. 784. Pars ejus Russis olim paruit 115. 117 sq. 132. Ejus status Sec. XIV, 138. 315. De suo ei præficiendo Episcopo consilia agitantur 283. Ecclesiæ ejus verustæ 245.
- Carelii*, cum Russis conjuncti, Svecos & Ecclesiam Fennicam infestant 94. 100. 102. 115. 118. 122. 140. 172. 179 sq. 211. Eorum piratica. 49 138. Eorum Decimæ 230 sq. In Ostrobotniam penetrant 112 115 sqq. 133. 137. Eorum feminæ publice proteguntur 217.
- Carelicum Fus* (h. e. Territorium Careliensē) 230.
- Carolus* Episc. Arosiensis: Annotationes ex ejus scriptis (spuriæ) 46. 773.
- Carolus Canuti*, Rex, confirmat privilegia Ecclesiæ Fennicæ 468. Libertatem concedit Presbyteriis Alandiæ 468. Literis protectoriis munit præbendam corporis Christi 436. Tres novas Wiburgi fundat Præbendas 20. 470 sq. Diminutionem tributû ab Episcopo Magno Fennis comparatam, tollit 22. 502 sq. Finlandiam contra factionem Danicam defendere non valet 541.
- Carolus* de Duracio, Rex Neapolitanus: ejus literæ 383.
- Carolus* Folkungus, Finlandiæ præficitur 201.

INDEX

- Carolus Haraldii* Præf. Finlandiæ 249.
- Carolus Näskeonungsson*, Præf. Finlandiæ 248 sq.
- Carolus Ulfonis* de Tofia (Sparre) 392. 412.
- Carpa* 233 cf. *Karp* & *Karpio*,
- Carpelan* (cf. *Karpalainen*) — Familia nobilis Fennica 420.
Paulus Carpelan 520. *Petrus*, Judex territorii Maskoënsis 440.
- Casselholm* Arx Alandiæ. Ejus initia ignorantur 136.
- Catharinæ* (S.) Altare (cf. *Altare*), Ei concessæ Indulgentiæ 552 sq. Præbenda (cf. *Præbenda*), ejusqve redditus 694.
- Cathedra* (cf. *Templum* *Cathedrale* & *Ecclesia*) Ecclesiæ Finlandensis ubi primum collocata 104 sq. Ejus ad locum aptiorem transferendæ consilia agitantur 104 sq. Ex Rändämäki Aboam translata 183. 191. 206 sq.
- Cathedraticum* 296. (cf. *Du Cange* *Glossar.* in hac voce; & *Nettelblad* Schwed. Biblioth. P. II p. 199).
- Catillus* Episc. Finlandensis 13. 196. 201. 780. Cancellarius fuerat R. Waldemari 13. 196. Instituit Collegium Canonicorum in Rändämäki 13. 196 sq. Vocavit se Episc. Aboensem 196. It. Episc. Finlandensem 198.
- Catillus Olavi*. Vid. *Kettil Olafsson*.
- Cecilia Philippi*: ejus testamentum 588. 804.
- Chorales* Ecclesiæ Aboensis 281. 453. 473. 19. 553. Eorum numero (pristinorum) novos adjecit Episc. Conradus 553.
- Chorus* (cf. *Altare* & *Sacellum*).
- Chori* Ecclesiæ Aboensis 255. 394. 455.
- Chrisma* in Ecclesia Fennica abolitur 37. 703. (cf. *Nettelblad* Schwed. Biblioth. P. II. p. 159).
- Christiane* religionis in Fennia propagatio 60. 94 sqq. 100 sqq. 10. 126 sqq.
- Christianus* I (R.) Finlandia potitur 539. sq. Ipse eam adit 577 sq. Accepit a Papa jus presentandi personas idoneas ad Præposituram Aboensem &c. 679. Privilegiis

INDEX

- giis munit Ecclesiam Aboensem 577. It. urbem Raumoensem 579.
- Christiern* Bengtson til Salestad, (Oxenstjerna) Præf. Aboensis 635.
- Christiernus* II. Tyrannus: ejus coronatio & laniena Stockholmiensis 32. In Fennos perfida crudelitas 33. 656 sq.
- Christophorus* (R.) confirmat privilegia Ecclesiæ Svecanæ 468. It. concessum Fennis a tributorum acerbitate levamentum 502. Concedit libertatem Prædio ad Altare Corporis Christi pertinenti 435 sq.
- Christophorus* Andreae (Röd) R. Senator 678.
- Chronici* Juusteniiani fontes 3—7. 9. 10. 32. 139. 145. 169.
- Clastrum*. Vid. Cœnobium.
- Clavus* (Claws) Vid. *Nicolaus*. Male redditur *Claudius* 477 sq.
- Clemens* Dānus. Ejus de Schola Wiburgensi merita 758.
- Cleri* Finlandensis auctoritas & reditus per reformationem ecclesiæ valde diminuti 36. 38. 685 sq. 707 sq.—Ei tributa a R. Gustavo imponuntur 686 sqq.
- Clericis* vetuit Episc. Hemmingus absque licentia Episcopi & Capituli ex diœcesi abire 279 sq.
- Clericorum* Altare. Vid. *Altare*.
- Calibatus* Sacerdotum 279. 663. 791 sq. 807 sq. A R. Gustavo I abolitur 663.
- Cæmeterium* Aboense ab Episc. Conrado instauratur 553 sqq.
- Cœnobia* Finlandensia 586—594. Præter Nådendalense parcedotata 698. 704 sq.
- Cœnobium* Aboæ non nisi unum (Dominicanorum) fuit 396. 402. 408. 465. 490—S. *Annæ* (Ord. Dominicani) in Reso inchoatum, sed non perfectum 449 sqq. 486 sq. 583. 704. 804—*Coroifense* (cf. *Korois*) 408. 451. 590 sq.—In *Kökar* 591. 704.—*Nådendalense* (cf. Nådendal) 407 sq. 449 sq. 486 sq. 488 sq. 587. 592 sqq. 599 sqq. 704. 705 sq. 800.—S. *Olavi* Aboense (cf. Dominicanor. Ordo) 38. 209. 213. 214. 237 sq. 297 sq. 465. 586. 590. 671. 698. 703. 771. con-

INDEX

- Conflagravit & desit** 38. 703 — *Raumoënse* (Franciscanor.) 587. Aboliturum 677. 703. — *Virginum Aboæ* nullum fuit 359. 449 sqq. 488 (qq. 588) — *Wiburgense* (cf. *Viburgum*) duplex, Dominicanor. & franciscanor. 218. 525. 583. 587. 704.
- Collegium Raumenſe.** Vid. *Raumoënſe*.
- Colo** Episc. Lincopensis & dux Finlandiæ 171. Ex duobus *Colonibus* unum faciunt 171 sq. (cf. *Messenii Scand.* T. XIII p. 67.)
- Colonia Svecicæ in Finlandia** 52 sq. 55. 111. 120. 192. sq.
- Comes Palatinus** (S. P. Palatii Lateranensis) Magnus Nicolai Præpositus Aboensis & successores sui constituuntur 614 sq.
- Commune Canoniorum,** (*Communes-bord, Präste-Commune* cfr. *Mensa communis*) 618 sq.
- Concilium Örebroënſe** a. 1537, an celebratum fuerit? 702.
- Concubinae Sacerdotum** 279. 663. 792.
- Confirmatio Adolescentium.** Vid. *Christma*.
- Conradus** (M.) *Bitz,* Episc. Aboensis 25 sq. 542—611. Ejus majores & cognati 25. 542 sqq. Magister Lipsiensis 25. 547. Præpositus Ab. per decennium 434, 548. An fuerit Abbas Bernardinorum Senensium? 549. Senis consecratur sub Papa Pio II, 25. 548 sq. Conventus Nändalensis institutum consummavit 25. 549 sqq. Sacellum Omnium Sanctorum (ac simul eodem die XI altaria in Ecclesia Aboensi) consecravit, eique multum favit 25 sq. 551 sq. Choralium numerum duobus auxit 26. 553 Sub eo Coemeterium Aboënſe instauratur 26. 553. Item plurimæ Ecclesiæ lapideæ per suam diocesin eriguntur 26. 555. Commodorum Cleri sui diligentem egit curam 557. Juventutis studiis literariis favit 559 sqq. Canonicos ad residendum cœgit, iisque decimas pauperum attribuit 562 sqq. Missale Aboënſe typis edi curavit 566 sqq. Infirmariam Clericorum fundavit 579. (cfr. 803.) Curatos ecclesiarum adauxit 576. R. Christiano fuit addictus
- 576

INDEX

574. sqq. 577. Ob familiarium suorum stragem, quos in bellum miserat, aliaque sua peccata, a Papa absolutionem petit 572 sq. 577. Statuta ejus 558 sqq. 802. Moritur in Kuusto (a. 1489) atque in Choro Petri & Pauli sepelitur 26. Epitaphium ejus 586.
- Conradus* (M.) Decanus Ecclesiae Aboënsis 33. 721.
- Conradus* (M.) Canonicus Aboënsis (a. 1347). Vix idem qui Parisiis fuit Procurator Nationis Anglicæ 330
- Conradus* (M.) *Henrici*, Curatus (a. 1477) in Tenala 515. 795.
- Consecratio* Altarium 551 sq. Episcoporum quorundam Aboënsium 640 sq. 647. sq. 653. (Cf. 574.)
- Consules* Aboënses 262. 454. 475. 477.
- Conventus* Aboënsis Ordinis Fratrum Prædicatorum 212. 227. 281.
- Convivium* S. Annæ 639. B. Nicolai 282.
- Corois* vid. *Korois*.
- Corporis Christi Altare & Præbenda* (vid. *Altare & Præbenda*) diu fuit unicum consecratum in Diocesi Aboënsi 26.
- Croneborg* vid. *Kroneborg*.
- Cruciata* (Bulla) a Papa contra Tavaistos data 125. Item contra Carelios 127 sqq.
- Crucis* (S.) Altare & Præbenda. Vid. *Altare & Præbenda*.
- Cultura* terræ Finl. qualis olim fuerit 214. 222. 246 sq. 254.
- Cunda* (Kunda) Vox enclitica Fennica, quæ nominibus adjicitur collectivis 110. 143 sq.
- Curatorum* (Pastorum Eccles.) redditus in Alandia 515 sq. It. in Carelia 315. It. in Nylandia 265 sq. It. in Ostrobotnia Boreali 232. 315. It. in Satacundia 516 sq. It. in Tavastia 123. 517. 557.
- Curones* hostes olim Ecclesiae Fennicæ 10. 11. 12. 142 sq. *Rodulfum* Antistitem Finlandensem captivum abduxerunt 11. 166. Generis fuisse Fennici videntur 143. Non est necesse illos in Ostia quærere 142.
- Custo & Custò*, Vid. *Kuusto*.